



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 51/06-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Š. B., bytom H., zastúpeného advokátom JUDr. S. Z., D., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj pre namietané porušenie jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 So 129/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. B. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. novembra 2005 doručená sťažnosť (z 10. novembra 2005) Š. B., bytom H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. S. Z., D., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 So 129/2004.

Sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedol, že 22. júla 2004 Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 18 S 15/02-141 potvrdil rozhodnutia S. p., B., z 25. apríla 2001 a z 30. apríla 2001, ktorými mu bol odňatý invalidný dôchodok a priznaný čiastočný invalidný dôchodok s odôvodnením, že sťažovateľ nie je invalidný, ale len čiastočne invalidný. Tento rozsudok krajského súdu napadol sťažovateľ odvolaním. Najvyššiemu súdu bola vec na rozhodnutie o podanom odvolaní predložená 23. septembra 2004. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 So 129/2004 napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 18 S 15/02-141 z 22. júla 2004 potvrdil.

Právny zástupca sťažovateľa v tejto súvislosti uvádza: *„Rozsudok NS SR však vydal až po uplynutí takmer 12-ich kalendárnych mesiacov od termínu, kedy mu bol postúpený I. stupňový rozsudok (...)*

Sťažovateľ zastáva názor, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nepostupoval v konaní o invalidný dôchodok sťažovateľa vedenom pod č. k. 1 So 129/2004 tak, že by jeho postup bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie a dodržiavanie citovaného článku Ústavy a Dohovoru. Naopak prietahy v konaní zo strany dotknutého súdu neboli ničím odôvodnené. Dôsledkom postupu súdu bol stav právnej neistoty sťažovateľa, vznik nedôvery spojenej s pochybnosťami o rozhodovaní orgánov justície, čiže orgánov štátnej moci. Sťažovateľ vyčerpal všetky možnosti, ktoré mu právny poriadok Slovenskej republiky umožňoval, aby sa v predmetnej veci rozhodlo bez prietahov. Dotknutý súd však vo veci takmer rok nekonal, čo viedlo k už uvádzanej právnej neistote sťažovateľa. Dôvodom, ktorý sťažovateľa viedol k podaniu tejto sťažnosti bola nečinnosť a s tým spojené prietahy v konaní zo strany dotknutého súdu, keď sa v zmysle zákona domáhal preskúmania rozhodnutí S. p. (...)“

Na základe uvedených tvrdení sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Ústavný súd vyslovuje, že nekonaním NS Slovenskej republiky vo veci sťažovateľa Š. B., bytom P., č. k. 1 So 129/2004 o invalidný dôchodok, došlo k porušeniu jeho ústavného práva na prerokovanie veci bez prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Š. B. titulom porušenia jeho základného práva finančné zadostučinenie vo výške 50 000,- Sk, ktoré je mu povinný zaplatiť NS Slovenskej republiky do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia (...)“.

Z predloženej kópie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 So 129/2004 s vyznačeným dátumom nadobudnutia jeho právoplatnosti (doložkou právoplatnosti), ako aj s vyznačeným dátumom jeho doručenia krajskému súdu (spolu so spisom v predmetnej veci), vyžiadanej ústavným súdom v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti, vyplýva, že najvyšší súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 So 129/2004 rozhodol 26. júla 2005, písomné vyhotovenie rozhodnutia bolo spolu so spisom doručené na ďalší postup krajskému súdu 2. septembra 2005 a rozsudok nadobudol právoplatnosť 12. septembra 2005.

Na výzvu ústavného súdu zo 14. decembra 2005 adresovanú právnemu zástupcovi sťažovateľa, aby doplnil sťažnosť o dôkazy, že sťažovateľ sa pred podaním ústavnej sťažnosti domáhal ochrany svojich práv, porušenie ktorých pred ústavným súdom namieta, vrátane využitia sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 80/1992 Zb.“) alebo (od 1. apríla 2005) podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“), a to predložením fotokópií príslušných podaní, ako aj listín týkajúcich sa ich vybavenia, reagoval právny zástupca sťažovateľa podaním z 9. januára 2006, v ktorom uviedol: „... Sťažovateľ podaním odvolania voči rozhodnutiu KS v Trenčíne vyčerpal všetky zákonné možnosti v danej veci a očakával rozhodnutie NS SR po tom, čo mu bol najvyšším súdom oznámený termín pojednávania s tým, že nie je jeho povinnosťou sa na

tomto pojednávaní zúčastniť. Od termínu pojednávania uplynulo takmer pol roka a až po tejto dobe mu bolo doručené citované rozhodnutie NS SR.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ očakával rozhodnutie v predmetnej veci bez toho, aby podal sťažnosť na prietahy v konaní na dotknutý súd, resp. predsedovi NS SR.

Uvedená skutočnosť však neznamená, že k prietahom v konaní v danej veci zo strany NS SR nedošlo. Máme za to, že všetky súdy v Slovenskej republike sú povinné prejednávať veci bez zbytočných prietahov v súlade s Ústavou SR a zákonmi SR. (...)

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základných práv sťažovateľa v dôsledku zbytočných prietahov v konaní zapríčinených všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu týchto základných práv poskytoval zákon č. 80/1992 Zb. v ustanoveniach § 17 až 27 a od 1. apríla 2005 poskytuje zákon č. 757/2004 Z. z. v ustanoveniach § 62 až 70. Využitie týchto prostriedkov, ktoré sú

účastníkovi konania ľahko dostupné, ústavný súd nevyžaduje ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že uvedenú podmienku sťažovateľ nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), najmä ak využitie uvedených prostriedkov nápravy nemožno pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (mutatis mutandis uznesenie o predbežnom prerokovaní sp. zn. III. ÚS 241/03).

Z obsahu sťažnosti a z doterajších vyjadrení právneho zástupcu sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ nepodal v predmetnom konaní sťažnosť podľa § 17 zákona č. 80/1992 Zb., resp. po 1. apríli 2005 podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. Sťažovateľ taktiež nepreukázal, že by bol najvyšší súd upozornil na nečinnosť v konaní vedenom pod sp. zn. 1 So 129/2004, ktorú pred ústavným súdom namieta, alebo že by sa bol domáhal urýchlenia postupu najvyššieho súdu v označenom konaní.

Ani právny zástupca sťažovateľa neuviedol v podaní z 9. januára 2006 ohľadne dôvodov nevyčerpania sťažnosti podľa zákona č. 80/1992 Zb., resp. zákona č. 757/2004 Z. z. žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že uvedenú podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti), resp. že využitie označeného prostriedku nápravy sťažovateľom nemožno v danom prípade pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu jeho základných práv.

Na základe uvedeného a stabilnej judikatúry (napr. IV. ÚS 44/03, IV. ÚS 153/03) dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa nie je prípustná pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, a preto po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol o jej odmietnutí pre neprípustnosť (§ 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu navyše postup najvyššieho súdu v posudzovanom konaní nemožno vzhľadom na celkovú dobu konania (približne jeden rok od nápadu veci

23. septembra 2004) považovať za postup, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy v konaní“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Aj keď v postupe najvyššieho súdu v označenom konaní sa vyskytli prietahy (v súvislosti s písomným vyhotovením rozsudku najvyššieho súdu v období po 26. júli 2005 trvajúcim až do 2. septembra 2005), ich intenzita nedosiahla úroveň odôvodňujúcu záver o porušení označených základných práv sťažovateľa.

S ohľadom na tieto skutočnosti preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup najvyššieho súdu v predmetnom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikoval ako porušenie sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2006